

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla całego obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie (art. 28, ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 r., poz. 627, 628 i 842)). Dokument ten, opracowany został zgodnie z przepisami ww. ustawy, tj. art. 28 ust. 5, według którego regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 r., Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Dokument ten, w myśl art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony,
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r. poz. 1235 i 1238), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych wymaga również uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą oraz zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z art. 3 (1) Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – Dz. U. L 103 z 25.4.1979, wielokrotnie zmienianej i ostatecznie ujednoliconej do obecnie obowiązującej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. – Dz. U. L 20 z 26.01.2010, potocznie zwanej „Dyrektywą Ptasią”. Jako obszar specjalnej ochrony ptaków został zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004 r., Nr 229, poz. 2313 ze zm.). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 r., Nr 25, poz. 133 ze zm.).

Plan zadań ochronnych sporządzony został dla całego obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*,
- A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
- A122 Derkacz *Crex crex*,
- A127 Żuraw *Grus grus*,
- A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria*,
- A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*,
- A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*,
- A043 Gęgawa *Anser anser*,
- A052 Cyraneczka *Anas crecca*,
- A055 Cyranka *Anas querquedula*,
- A142 Czajka *Vanellus vanellus*,
- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*,
- A156 Rycyk *Limosa limosa*,
- A160 Kulik wielki *Numenius arquata*,
- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*,
- A336 Remiz *Remiz pendulinus*,
- A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus*.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002, dokonano oceny stanu gatunków zwierząt oraz zidentyfikowano zagrożenia, istniejące i potencjalne, dla poszczególnych przedmiotów ochrony:

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*

zagrożenia istniejące:

- D02.01.01 Linie elektryczne i telefoniczne,
- A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne,
- J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- E06.02 Odbudowa, remont budynków,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

zagrożenia istniejące:

- E01.04 Inne typy zabudowy,
- F02.03 Wędkarstwo,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,

- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
  - J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych,
  - G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,
  - G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- zagrożenia potencjalne:
- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A122 Derkacz *Crex crex*

zagrożenia istniejące:

- B01 Zalesianie terenów otwartych,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- E01.03 Zabudowa rozproszona,
- G01.03 Pojazdy zmotoryzowane,
- J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A02 Zmiana sposobu uprawy,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A127 Żuraw *Grus grus*

zagrożenia istniejące:

- J02.04.02 Brak zalewania,
- E01.04 Inne typy zabudowy,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria*

zagrożenia istniejące:

- J02.04.02 Brak zalewania,
- G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

zagrożenia istniejące:

- J02.04.02 Brak zalewania,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- F02.03 Wędkarstwo,
- F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja,

zagrożenia potencjalne:

- J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.

A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

zagrożenia istniejące:

- F02.03 Wędkarstwo,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,

zagrożenia potencjalne:

- J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.

A043 Gęgawa *Anser anser*

zagrożenia istniejące:

- E01.04 Inne typy zabudowy,
- A02 Zmiana sposobu uprawy,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- F02.03 Wędkarstwo,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- F03.01 Polowanie,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A052 Cyraneczka *Anas crecca*

zagrożenia istniejące:

- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- F02.03 Wędkarstwo,
- G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo,
- D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne,
- E01.04 Inne typy zabudowy,
- F03.01 Polowanie,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A055 Cyranka *Anas querquedula*

zagrożenia istniejące:

- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- F03.01 Polowanie,
- E01.04 Inne typy zabudowy,
- J02.04.02 Brak zalewania,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne,
- G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A142 Czajka *Vanellus vanellus*

zagrożenia istniejące:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- F02.03 Wędkarstwo,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A153 Kszyk *Gallinago gallinago*

zagrożenia istniejące:

- E01.04 Inne typy zabudowy,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,
- D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne,
- J02.04.02 Brak zalewania,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A156 Rycyk *Limosa limosa*

zagrożenia istniejące:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- F02.03 Wędkarstwo,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,
- D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne,
- E01.04 Inne typy zabudowy,
- J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A160 Kulik wielki *Numenius arquata*

zagrożenia istniejące:

- G01.03 Pojazdy zmotoryzowane,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
- J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje osuszanie terenu,
- A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- A03.03 Zaniechanie / brak koszenia,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- F02.03 Wędkarstwo,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo.

zagrożenia potencjalne:

- C03.03 Produkcja energii wiatrowej.

A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

zagrożenia istniejące:

- J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie,
- F02.03 Wędkarstwo,
- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze,
- E01.04 Inne typy zabudowy,
- K03.04 Drapieżnictwo,
- G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo,

zagrożenia potencjalne: brak.

A336 Remiz *Remiz pendulinus*

zagrożenia istniejące:

- B07 Inne rodzaje praktyk leśnych,

- J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje osuszanie terenu,
zagrożenia potencjalne: brak

A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus*

zagrożenia istniejące:

- A10.01 Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej,
- B07 Inne rodzaje praktyk leśnych,

zagrożenia potencjalne:

- A02.01 Intensyfikacja rolnictwa,
- J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

W toku dalszych prac, określone zostały cele oraz działania ochronne, którymi te cele winny zostać osiągnięte w perspektywie 10 lat.

Cele działań ochronnych:

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*

Utrzymanie liczebności bociana białego na co najmniej aktualnym poziomie wraz z polepszeniem sukcesu lęgowego (90 par).

Poszerzenie wiedzy o gatunku wśród lokalnej społeczności, zwrócenie uwagi na konieczność ewentualnych interwencji w stosunku do zagrożonych lęgów (urzędy gmin, Rejony Energetyczne, Państwowa Straż Pożarna, azyle dla ptaków).

Utrzymanie żerowisk, dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).

- A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku (46 par).

Polepszenie warunków siedliskowych w szczególności na terenie stawów siedleckich.

Zapobieganie płoszeniu ptaków na terenie stawów siedleckich, ograniczenie lotów motolotniami nad rezerwatem stawy siedleckie w okresie lęgowym.

- A122 Derkacz *Crex crex*

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).

- A127 Żuraw *Grus grus*

Zapobieganie płoszeniu ptaków na noclegowisku, ograniczenie lotów motolotniami nad rezerwatem stawy siedleckie w okresie wiosennej i jesiennej migracji.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

- A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria*

Utrzymanie siedlisk w obszarze.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

- A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

Zachowanie siedlisk optymalnych dla gatunku pozwalających na wyprowadzenie lęgów.

- A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Określenie obecności (powierzchni i przydatności) biotopów odpowiednich dla rybitwy czarnej, a w przypadku braku wystarczających zasobów siedliska, odtworzenie (zachowanie) warunków gniazdowania gatunku w obszarze (na każdym kompleksie stawów co najmniej 4 ary powierzchni stawów pokrytych płatami pływającej roślinności i/lub co najmniej 10 platform gniazdowych).

Stworzenie potencjalnych miejsc lęgowych dla gatunku na stawach siedleckich oraz na stawach hodowlanych w Czołomyjach.

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał norki amerykańskiej i lisa.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki, w tym przemywanie starorzeczy.

- A043 Gęgawa *Anser anser*

Utrzymanie populacji na co najmniej aktualnym poziomie (20 par).

Odstrzał drapieżników lis, norka amerykańska oraz odstrzał dzików powodujących duże straty w lęgach.

- A052 Cyraneczka *Anas crecca*

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

- A055 Cyranka *Anas querquedula*

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).

- A142 Czajka *Vanellus vanellus*

Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.

Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

- A156 Rycyk *Limosa limosa*

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk.

Utrzymanie populacji dzięki zwiększeniu liczby wypasanych zwierząt (lecz nie większej niż maksymalna dopuszczalna liczba zwierząt wg Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020) – promocja programów rolnośrodowiskowych.

- A160 Kulik wielki *Numenius arquata*

Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.

Utrzymanie populacji dzięki ograniczeniu presji człowieka.

Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.

- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku (37 par).

Ograniczenie splywów kajakowych w sezonie lęgowym to jest od 15 kwietnia do 15 lipca.

- A336 Remiz *Remiz pendulinus*

Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie (70-75 par).

Zachowanie siedlisk lęgowych (środowisk mozaikowych w sąsiedztwie wód).

- A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus*

Utrzymanie liczebności na co najmniej aktualnym poziomie (89-110 par).

Zachowanie siedlisk lęgowych (środowisk mozaikowych w sąsiedztwie wód).

Dla zrealizowania wyżej wymienionych celów ustalone zostały między innymi następujące działania ochronne:

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia* - zakładanie platform na czynnych słupach energetycznych pod nowo wybudowane gniazda; usuwanie części materiału ze zbyt wysokich i ciężkich gniazd (różne typy posadowienia - słupy, budynki, drzewa); stawianie wolnostojących słupów w miejscach stanowisk, które uległy likwidacji (na przykład remont dachu budynku, złamane drzewo z gniazdem, itp.); przycinanie gałęzi wokół gniazd posadowionych na drzewach; izolowanie przewodów elektrycznych na niewielkich odcinkach przy słupach energetycznych. Prace prowadzone w okresie październik-luty. Zachowanie siedlisk w postaci trwałych użytków zielonych poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, co poprawi ich jakość; zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności,

- A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* - zachowanie gospodarki na stawach rybnych.

Zachowanie odpowiedniej powierzchni szuwaru pałkowego i trzcinowego dogodnego do założenia gniazd, zapewnienie spokoju na miejscach lęgowych (stawy siedleckie), jak również ograniczenie lotów motolotni nad stawami,

- A122 Derkacz *Crex crex*, A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A142 Czajka *Vanellus vanellus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata* - ograniczanie populacji drapieżników (wrona siwa, kruk, sroka, lis, norka amerykańska) poprzez odstrzał; wykonanie ekspertyzy i realizacja monitoringu w zakresie warunków wodnych trwałych użytków zielonych, stopnia przekształcenia tych terenów w wyniku wykonania i utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, z uwzględnieniem warunków wilgotnościowych raz w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych, zachowanie siedlisk w postaci trwałych użytków zielonych poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności,

- A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria* - Utrzymanie siedlisk dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk i pastwisk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk,

- A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger* - poprawa (odtworzenie) warunków gniazdowania rybitwy czarnej w obszarze, stworzenie nowych możliwości gniazdowania rybitwy czarnej poprzez budowę sztucznych wysp do rybitw,

- A196 Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus* - ograniczenie drapieżnictwa norki amerykańskiej *Mustela vison*; odstrzał norki amerykańskiej na starorzeczach i w kompleksie stawów w Czołomyjach,

- A043 Gęgawa *Anser anser* - utrzymanie siedlisk dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk i pastwisk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk,

- A052 Cyraneczka *Anas crecca*, A055 Cyranka *Anas querquedula* - ograniczenie wpływu lisa na lęgi ptaków poprzez odstrzał lisa na poziomie ustalonym przez lokalne Koła Łowieckie,

- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos* - ograniczenie presji człowieka poprzez dostosowanie rekreacji i wypoczynku w obszarze do potrzeb ochrony przyrody,

- A336 Remiz *Remiz pendulinus* - zapobieganie likwidacji zadrzewień wierzbowych, olchowych i topolowych rosnących wzdłuż rzek i zbiorników wodnych, a także wzdłuż rowów w krajobrazie rolniczym,
- A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus* - zachowanie siedlisk łągowych (środowisk mozaikowych w sąsiedztwie wód, łożowisk, szuwarów i zarośli, stref ekotonowych).

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych nie sformułowano wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, dla których wyznaczono obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru Natura 2000 nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000.

Granice obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 przedstawiono w załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o punkty wektorowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie PL-1992.

W ramach opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zapewnił wszystkim zainteresowanym możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem przedmiotowego projektu.

Na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, obwieszczeniem z dnia 6 kwietnia 2012 r. znak: WPN-II.6320.09.2012.JS podał do publicznej wiadomości – w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <http://warszawa.rdos.gov.pl/> – informację o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002. Zawiadomienie wysłano pocztą i ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie, a także wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach.

Następnie, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla wyżej wymienionego obszaru Natura 2000 oraz o możliwości składania uwag i wniosków. Obwieszczenie z dnia 12 grudnia 2012 r., znak: WPN-II.6320.38.2012.JS informujące o przystąpieniu do sporządzania projektu planu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.warszawa.rdos.gov.pl>) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, a także wywieszono na tablicy ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach. Ponadto obwieszczenie opublikowano w prasie lokalnej (Nasz Dziennik, dział komunikatów i ogłoszeń). Dodatkowo obwieszczenie zostało przesłane pocztą tradycyjną i elektroniczną do kluczowych instytucji oraz organizacji m. in. urzędów gmin, powiatów, nadleśnictw.

W ramach prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych utworzono Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW), w którego skład weszli przedstawiciele zarówno środowiska naukowego, jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, jak również powiatowego, przedstawiciele instytucji państwowych takich jak: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Nadleśnictwa, Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Agencji

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, przedstawiciele lokalnej społeczności, a także pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie zorganizowała trzy spotkania dyskusyjne: 21 maja 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Łochów, 27 sierpnia 2013 r. w Urzędzie Miasta Węgrów oraz 25 września 2013 r. w siedzibie Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Oddział w Siedlcach. Uczestniczyła w nich następująca liczba osób: I – 21 osób obecnych, II – 27 osób obecnych, III – 20 osób obecnych. Zebrania miały charakter warsztatów, a ich głównym celem było zaprezentowanie zebranym postępu w pracach nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych oraz przedyskutowanie zapisów umieszczonych w przedmiotowym dokumencie.

Wyniki poszczególnych etapów prac, w formie szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 zamieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej, prowadzonej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (pzo.gdos.gov.pl). Zainteresowane osoby, przez cały okres sporządzania projektu planu, mogły zapoznawać się z bieżącym stanem prac. Ponadto przez cały okres przygotowywania dokumentu istniała możliwość zgłaszania uwag i wniosków do materiałów gromadzonych podczas wykonywania projektu planu, jednak nie później niż do dnia 23 grudnia 2013 r. Mogły być one składane w formie pisemnej, ustnej podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projekt zarządzenia, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, został udostępniony na stronie głównej Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK) w zakładce „Dokumenty-Zarządzenia”, pod adresem: <http://pzo.gdos.gov.pl> oraz został wyłożony w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

O wyłożeniu projektu zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował obwieszczeniem z dnia 02 grudnia 2013r. znak: WPN-II.6320.83.2013.JS, które zostało ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie, wywieszane na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach, zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie pod adresem: <http://warszawa.rdos.gov.pl>, a także opublikowane w prasie lokalnej (Nasz Dziennik).

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa wnioski i uwagi do wyłożonego projektu zarządzenia wniosły:

1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych pismem z dnia 19.12.2013 r. znak ZO-7025 -2/36/2013/8634. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagi w brzmieniu: *„W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (§ 3, pkt. 6, lit. f) koszt wszelkich działań wykonywanych w ramach PZO musi być oszacowany. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie opracowania planu zadań ochronnych, za wystarczające uznaje się zamieszczenie szacunków kosztów jedynie w dokumentacji planu. Jednakże dokumentacja projektu planu, nie jest integralną częścią zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a co za tym idzie, nie jest dokumentem ogólnodostępnym. Jako że plany zadań ochronnych powinny być oparte na „wspólnym rozumieniu” potrzeb i uwarunkowań ochrony obszaru przez ludzi z tym obszarem związanych, a osiągnięciu tego celu służy między innymi transparentność, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnioskuje o zamieszczenie szacunku kosztów realizacji działań ochronnych również w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora*

Ochrony Środowiska” uznaje się za pozbawione racji i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Wpływ ustalonej planem zadań ochronnych regulacji na sektor finansów i sposób jego finansowania zostaje przedstawiony w sporządzonej do projektu planu zadań ochronnych Ocenie Skutków Regulacji (OSR). Ocena Skutków Regulacji jest częścią uzasadnienia, które w odróżnieniu od projektu zarządzenia, nie podlega publikacji i procedurze udziału społeczeństwa,

- uwagi w brzmieniu: *„W projekcie zarządzenia oraz dokumentacji nie podano numerów działek ewidencyjnych objętych działaniami ochronnymi. Lokalizacje zabiegów precyzują jedynie załączniki nr 14 i 15 do projektu zarządzenia, jednak również i tam nie wskazano numerów działek ewidencyjnych, a wyłącznie poglądowo przedstawiono obszar objęty działaniami ochronnymi. W związku z powyższym RDLP w Warszawie wnioskuje o wskazanie listy działek ewidencyjnych objętych zabiegami ochronnymi. Jedynie odniesienie się do konkretnych lokalizacji, w tym przypadku działek ewidencyjnych, da zainteresowanym stronom możliwość ustosunkowania się do zaproponowanego działania ochronnego. Ponieważ zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest aktem prawa miejscowego, powinno wyczerpująco regulować daną materię sprawy, a więc w tym przypadku dawać, stronom zainteresowanym, precyzyjne wskazówki, czego dotyczy i w jakim zakresie dotyka ich samych. Nie podając precyzyjnie lokalizacji zabiegu zarządzenie nie spełnia tego podstawowego warunku”* uznano za pozbawione racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Przedstawianie lokalizacji działań ochronnych w postaci kartograficznej jest przedstawieniem bardziej dokładnym i czytelnym niż przedstawienie tej informacji poprzez wskazanie numerów działek umieszczonych w zarządzeniu. Granice działań ochronnych bardzo często nie pokrywają się z granicami działek ewidencyjnych. W związku z tym uznano, iż przedstawienie lokalizacji działań ochronnych poprzez zobrazowanie ich na mapie jest najlepszym rozwiązaniem,

- uwagi w brzmieniu: *„W punkcie 15 dotyczącym brodzca piskliwego *Actitis hypoleucos*, jako cel ochrony przyjęto „utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku (37 par)”. W przekonaniu RDLP w Warszawie założenie, że liczebność brodzca na koniec okresu obowiązywania planu zadań ochronnych będzie wynosić dokładnie 37 par jest bardzo ryzykowne. Obszar Dolina Liwca PLB140002 zajmuje powierzchnię 27431,51 ha. Dla tak rozległego arealu zinventaryzowanie wszystkich osobników jest bardzo trudne. Inwentaryzacje opierają się na przyjętych metodach statystycznych tj. wykonaniu liczeń na reprezentatywnych powierzchniach próbnych, w związku z tym mogą być one obarczone pewnymi błędami. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnioskuje o złagodzenie zapisu dotyczącego minimalnej liczebności gatunku, poprzez dodanie słowa „około” uznano za pozbawione racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Metodyka prowadzonych inwentaryzacji ornitologicznych pozwala określić dość precyzyjnie liczbę osobników występujących na danym terenie i w związku z tym w wynikach nie ma potrzeby dodawania słowa „około”,*

- uwagi w brzmieniu: *„W punkcie 1 dla ochrony bociana białego *Ciconia ciconia* zaplanowano działania „czynna ochrona gniazd bociana poprzez montaż platform (...)”, „izolowanie przewodów elektrycznych na niewielkich odcinkach przy słupach energetycznych (...) oraz poprawa warunków siedliskowych poprzez zachowanie siedlisk w postaci użytków zielonych (...), jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wskazano: RDOŚ w Warszawie, Rejon Energetyczny Warszawa, ARiMR oraz właściciele gruntów. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnosi o rozdzielenie wymienionych działań ochronnych i przyporządkowanie każdemu z nich podmiotu odpowiedzialnego. Pozostawienie zapisu w niezmienionej formie może sugerować, że właściciel nieruchomości ma „na własną rękę” wykonywać np. izolację przewodów energetycznych. Zaproponowane uszczegółowienie rozwieje wątpliwości związane z realizacją działania ochronnego”* uznano za słuszne i zgodnie z nimi poprawiono zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagi w brzmieniu: „W punkcie nr 3 dotyczącym ochrony derkacza *Crex crex*, czajki *Vanellus vanellus*, kszczyka *Gallinago gallinago*, rycyka *Limosa limosa*, kulika wielkiego *Numenius arquata*, zaplanowano w działaniach fakultatywnych, że „w przypadku budowy nowych rowów melioracyjnych (co powinno być ograniczone jedynie do sytuacji rzeczywiście uzasadnionych), a także odbudowy istniejących należy rozważyć możliwość (w zależności od wyników ekspertyzy i monitoringu) wyposażania ich w zastawki regulujące odpływ (1 zastawka w dolnej części rowu). Zalecane piętrzenia stałe, niewymagające obsługi, drewniane bądź z innych materiałów. System regulacji przepływu wody pomoże zabezpieczyć tereny przed nadmiernym odwodnieniem w okresach posusznych, a z drugiej strony umożliwi odprowadzanie nadmiaru wody w sposób kontrolowany.” RDLP w Warszawie zwraca uwagę, że wybranie miejsca budowy zastawki (dolna część rowu) i sposobu piętrzenia wody przed wykonaniem ekspertyzy mija się ze wskazanym w punkcie celem zapewnienia „właściwych warunków wodnych w siedliskach gatunków”. Sposób piętrzenia wody oraz ewentualna lokalizacja budowli wodnych powinna zostać określona przez specjalistę-hydrologa, a nie wskazana odgórnie. Ponadto wymieniona zastawka jest budowlą wymagającą obsługi i nadzoru oraz pozwala na regulowanie poziomu wody. Piętrzenie stałe, niewymagające obsługi, zapewniają progi piętrzące. W dokumencie powinien zostać również określony konkretny materiał stosowany przy realizacji obiektów retencyjnych (np.: materiały pochodzenia naturalnego tj. drewno, kamień). RDLP w Warszawie wnioskuje o uwzględnienie powyższych uwag. W tym samym punkcie, jako działanie ochronne zaplanowano również „redukcję drapieżników - odstrzał lisów, norek amerykańskich oraz wron siwych, srok i kruków (...). Do odstrzału nie należy używać ołowianej amunicji śrutowej”. Dla większości z wymienionych, w omawianym punkcie, przedmiotów ochrony drapieżnictwo zidentyfikowano, jako istniejące zagrożenie, a więc należy domniemywać, że stanowi ono istotny problem dla osiągnięcia celu ochrony. W związku z powyższym, jako priorytetowe należy traktować skuteczność realizacji działania ochronnego. Wprowadzając do projektu zarządzenia zapis ograniczający zastosowanie śrutu ołowianego do odstrzału wykonawca znacząco osłabi zainteresowanie myśliwych realizacją tego działania ochronnego. Zastosowanie zamienników śrutu ołowianego, takich jak stal, bizmut, miedź czy stopy wiąże się ze znacznie wyższymi kosztami, które wykonawca działania ochronnego będzie musiał ponieść. Dodatkowo broń używana przez polskich myśliwych nie jest przystosowana do innego śrutu niż ołowiany (niszczone są lufy broni). W świetle powyższych argumentów Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie wnosi o przerezagowanie zapisu i pozostawienie go w brzmieniu: „redukcję drapieżników - odstrzał lisów, jenotów, norek amerykańskich, szopów praczy oraz wron siwych (...) do odstrzałów zaleca się używać innej niż ołowiana amunicja śrutowa w sytuacji zwiększenia jej dostępność?”. Ponieważ podstawowym zadaniem tworzonych planów zadań ochronnych jest skuteczna ochrona obszarów Natura 2000, zatem jako kluczowe należy traktować zaplanowanie takich działań, które będą brać pod uwagę istniejące ograniczenia techniczne oraz dadzą jak najlepszy efekt. Wymaganie od wykonawców działań ochronnych używania droższego śrutu, który uszkadza broń jest zaprzeczeniem tego założenia, ponieważ konsekwencją takiego zapisu będzie nie wykonanie działania ochronnego w ogóle” uznano za słuszne i zgodnie z nimi poprawiono zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagi odnoszące się do szablonu dokumentacji uznaje się za pozbawione racji i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ podaje do publicznej wiadomości informacje o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu. W myśl art. 39 ust 2 powyższej ustawy do niezbędnej dokumentacji sprawy należą założenia lub projekt dokumentu i wymagane przez przepisy załączniki oraz stanowiska innych organów, jeżeli stanowiska są dostępne w terminie składania uwag i wniosków. Procesowi udziału społeczeństwa podlega projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002. Dokumentacja sporządzona na

potrzeby opracowania planu zadań ochronnych została udostępniona społeczeństwu w ramach dobrej współpracy i nie podlega możliwości zgłaszania uwag i wniosków,

2) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie pismem z dnia 23.12.2013r. znak: ZKP-400/294/13. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagę w brzmieniu: *„Informujemy, że zapis art. 36 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2009.151.1220 z późn. zm.) mówi, że na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka a także amatorski połów ryb jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000”* uznano za zgodną z obowiązującym prawem. Projekt planu zadań ochronnych nie narusza ustaleń zawartych w art. 36 ustawy o ochronie przyrody,

- uwagę w brzmieniu: *„Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 związanych z dolinami rzecznyymi, których obszary zostały szczegółowo określone współrzędnymi geograficznymi i numerami działek, należy uzupełnić o kilometrą odcinków rzek wraz z podaniem nazwy administratorów. Opisowe określenie obszarów dolinowych od miejscowości do miejscowości jest mało precyzyjne, natomiast określenie od km do km rzeki zwiększa dokładność lokalizacji”* uznano za pozbawioną racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu. Należy zaznaczyć, iż tryb oraz zakres prac dotyczących sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010 r., Nr 34, poz. 186 ze zm.), natomiast zakres powyższego dokumentu został określony w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- uwagę w brzmieniu: *„Oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego następuje na podstawie umowy zawartej na okres nie krótszy niż 10 lat - w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych użytkownik rybacki może ulec zmianie. W związku z powyższym jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych należy wskazać „użytkownika rybackiego”, zamiast wymieniać konkretnego, aktualnego użytkownika rybackiego”* uznano za słuszną i zgodnie z nią dokonano modyfikacji zapisów z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

3) Pan Michał Dziedzic, przedstawiciel Nadleśnictwa Siedlce w przesłanym piśmie w dniu 23.12.2013 r. (wyłącznie drogą elektroniczną) nie zgłosił uwag do udostępnionego na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002.

4) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we wnioskach przesłanych drogą elektroniczną w dnia 13.12.2013 r. i 23.12.2013 r., wniosła uwagi dotyczące *„usunięcia z projektów PZO zapisów odnoszących się do odpowiedzialności ARiMR za realizację jakichkolwiek działań”*, a także dotyczące projektu zarządzenia dla obszaru Dolina Liwca PLB140002 w brzmieniu: *„W dokumencie tym w załączniku 13 „Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania” ARiMR została wskazana, jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Powyższe zadania nie leżą w kompetencjach ARiMR, dlatego też proszę o usunięcie tych zapisów”*. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie uznał powyższe uwagi za zasadne i zgodnie z nimi usunięto zapisy z treści zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002.

5) Stosownie do zaleceń wskazanych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 04 stycznia 2013 r. znak: DOP-OC.600.276.2012.MK, nakładających na regionalnych dyrektorów ochrony środowiska obowiązek przedkładania Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska do zaopiniowania projekty aktów prawa miejscowego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przesłał projekt zarządzenia Generalnemu Dyrektorowi Ochrony

Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zajmując stanowisko przekazał swoje uwagi pismem z dnia 20 grudnia 2013 r. znak: DON-WP.082.1.142.2013.jb. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagi w brzmieniu: „*jest 9 arkuszy mapy ale po co dzielić je na oddzielne załączniki? proszę zrobić jeden załącznik nr 2*” oraz „*i analogicznie zmienić numerację pozostałych załączników*” uznano za pozbawione racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu. Uzgodnienie projektu planu zadań ochronnych następuje w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, ze zm.). Zgodnie z wymogiem określonym przez Wojewodę Mazowieckiego, każdy załącznik mapowy musi stanowić oddzielny załącznik do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę dotyczącą usunięcia z załącznika nr 1 zarządzenia, po słowach „*obszaru w układzie PL-1992*” zapisu w brzmieniu: „*do weryfikacji w trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych*” uznano za słuszną i usunięto powyższy zapis z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 11 pkt 1 i 2 zarządzenia, dotyczącą zagrożeń istniejących i potencjalnych w brzmieniu: „*To jak to jest - czy istnieją te zagrożenia czy tylko są to zagrożenia potencjalne?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią poprawiono zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 11 pkt 3 i 4 zarządzenia, dotyczącą określenia zagrożeń w brzmieniu: „*A co z zaniechaniem koszenia/wypasu lub ich intensyfikacją? Czy takie zagrożenia nie występują w obszarze?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapisy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, poprzez dodanie zagrożenia o kodzie A03.03,

- uwagę do załącznika nr 11 pkt 6 zarządzenia, dotyczącą występowania Rybitwy białowąsej w brzmieniu: „*Moim zdaniem to, że jej nie ma od kilku lat nie uprawnia do nieokreślenia zagrożeń. Trzeba dociec czy wynika to z biologii gatunku czy może nastąpiły niekorzystne zmiany w siedliskach. W związku z tym trzeba przeanalizować czy występują lub mają szansę wystąpić zagrożenia (np. zmiany stosunków wodnych, drapieżnictwo, itp.), a jeśli nie to napisać brak?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią uszczegółowiono zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, poprzez określenie istniejących i potencjalnych zagrożeń,

- uwagę ogólną do załącznika nr 11 zarządzenia, dotyczącą kolejności zapisywania zagrożeń istniejących i potencjalnych w brzmieniu: „*Powinno być tak, że najpierw wpisujemy zagrożenia istniejące a potem potencjalne*” uznano za słuszną i zgodnie z nią poprawiono zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 11 pkt 13 zarządzenia, dotyczącą błędnego wpisu zagrożenia w brzmieniu: „*To już raz wpisano dla rycyka. Proszę usunąć.*” uznano za słuszną i zgodnie z nią usunięto zapis z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 11 pkt 15 zarządzenia, dotyczącą wyboru rodzaju zagrożeń dla poszczególnych gatunków ptaków w brzmieniu: „*Proszę wyjaśnić dlaczego dla jednych gatunków jest to zagrożenie istniejące a dla innych tylko potencjalne?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią dokonano uszczegółowienia zapisów w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 12 pkt 1 zarządzenia, dotyczącą rozwinięcia znaczenia zapisów „*na co najmniej aktualnym poziomie*” i „*na co najmniej aktualnej powierzchni*” uznano za słuszną i zgodnie z nią doprecyzowano zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 12 pkt 2 zarządzenia, dotycząca rozwinięcia znaczenia zapisu „*na co najmniej aktualnym poziomie*” uznano za słuszną i zgodnie z nią doprecyzowano zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 12 pkt 2 i 4 zarządzenia, dotycząca działania ochronnego polegającego na ograniczeniu lotów motolotniami nad rezerwatem przyrody Stawy Siedleckie w okresie lęgowym w brzmieniu: „*Nie było podawane takie zagrożenie*” uznano za pozbawioną racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. W załączniku nr 11 pkt 2 i 4 niniejszego zarządzenia, zdefiniowano zagrożenie o kodzie G.01.05,
- uwagę do załącznika nr 12 pkt 6 zarządzenia, dotycząca określenia działań ochronnych dla Rybitwy białowąsej w brzmieniu: „*Moim zdaniem celem jest zachowanie siedlisk rybitwy białowąsej pozwalającej na wyprowadzenie lęgów jeśli gatunek znów się pojawi (25 -30 par). Może działania podobne jak w przypadku czarnej?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 12 pkt 7 i 8 zarządzenia, dotycząca rozwinięcia znaczenia zapisu „*na co najmniej aktualnym poziomie*” uznano za słuszną i zgodnie z nią doprecyzowano zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 12 pkt 13 zarządzenia, dotycząca zmiany zapisu odnoszącego się do „*maksymalnej dopuszczalnej liczby zwierząt*”, na zapis w brzmieniu: „*do poziomu nie większego niż maksymalna dopuszczalna*” uznano za słuszną i zgodnie z nią poprawiono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 12 pkt 15 zarządzenia, dotycząca zakresu działania ochronnego dla Brodźca piskliwego w brzmieniu: „*dobrze byłoby określić maksymalną ilość spływów i określić okres, w którym nastąpiłoby takie ograniczenie*” uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, poprzez dodanie terminu ograniczenia spływów kajakowych, natomiast maksymalna ilość spływów kajakowych zostanie określona po wykonaniu opracowania zagospodarowania turystycznego koryta rzeki Liwiec,
- uwagę do załącznika nr 13 pkt 1, 4 i 8 zarządzenia, dotycząca wskazania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonywanie działań ochronnych, uznano za słuszną i zgodnie z nią usunięto zapisy z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 13 pkt 2 zarządzenia, dotycząca sposobu realizacji działania ochronnego „*ograniczenie presji człowieka*” uznano za słuszną i usunięto zapis z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Obszar proponowanego działania znajduje się w granicach rezerwatu przyrody Stawy Siedleckie, dla którego obowiązują przepisy odrębne, wynikające z Rozporządzenia Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Maz. 2008 r. Nr 194, poz. 7018 ze zm.), w zakresie określonym art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie cennego biotopu lęgowego, żerowisk i miejsc odpoczynku rzadkich gatunków ptaków oraz siedlisk rzadkich gatunków roślin chronionych i bezkręgowców. Obecnie trwają prace nad projektem planu ochrony dla ww. rezerwatu,
- uwagę do załącznika nr 13 pkt 2, 3 i 6 zarządzenia, dotycząca usunięcia niewłaściwego podziału działań ochronnych na fakultatywne i obligatoryjne uznano za słuszną i zgodnie z nią poprawiono błędnie sprecyzowane zapisy w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,
- uwagę do załącznika nr 13 pkt 2 zarządzenia, dotycząca działań fakultatywnych i obligatoryjnych w brzmieniu: „*Na stawach podział na działania obligatoryjne i fakultatywne dotyczy*

gospodarki rybackiej (czyli dofinansowywanej ze środków UE) a nie latania i turystyki” uznano za słuszną i zgodnie z nią usunięto zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 3 zarządzenia, dotyczącą wykonania ekspertyzy w zakresie warunków wodnych w brzmieniu: *„Dlaczego ekspertyza ma zostać wykonana minimum raz? To nie wystarczy tylko raz?”* uznano za słuszną i zgodnie z nią poprawiono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 3 zarządzenia, dotyczącą działań ochronnych polegających na utrzymaniu siedliska w brzmieniu: *„I po opłatach”* uznano za słuszną i zgodnie z nią usunięto zapis z treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, uniemożliwiający skorzystanie właścicieli gruntów z dopłat rolnośrodowiskowych,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 4 zarządzenia, dotyczącą działań ochronnych dla utrzymania siedlisk w brzmieniu: *„Ale jakie działania”* uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie doprecyzowując działania,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 7 zarządzenia, dotyczącą określenia działań ochronnych dla Rybitwy białowąsej w brzmieniu: *„Nie może tak pozostać. Proszę wpisać działania. Jeśli nie ma konieczności podejmowania działań, to trzeba to napisać, jeśli jest konieczność to trzeba napisać jakie działania będą podejmowane i przez kogo”* uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 8 zarządzenia, dotyczącą określenia działań ochronnych dla utrzymania siedliska Gęgawy w brzmieniu: *„Ale jakie działania? Konkretnie”* uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 9 zarządzenia, dotyczącą określenia działań ochronnych dla utrzymania siedliska Cyraneczki w brzmieniu *„Proszę wpisać działania”* uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 10 zarządzenia, dotyczącą określenia działań ochronnych dla utrzymania siedliska Brodźca piskliwego w brzmieniu *„Czy to będzie dotyczyć tylko Brodźca piskliwego. Raczej wszystkich gatunków ptaków”* uznano za pozbawioną racji gdyż zapis ten dotyczy tylko tego gatunku i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 11 zarządzenia, dotyczącą uszczegółowienia działań ochronnych dla utrzymania siedlisk Remiza, poprzez realizację kampanii informacyjnej w brzmieniu: *„Czy kampania informacyjna wystarczy?”* uznano za pozbawioną racji i nie znaleziono podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Kampania promocyjno-informacyjna w samorządach lokalnych oraz wśród rolników z pewnością wpłynie na zmianę podejścia urzędów oraz rolników do wycinki zadrzewień wierzbowych i łożowisk. Od kilku lat na Mazowszu prowadzona jest kampania przeciwko ogławianiu wierzb przez organizacje pozarządowe – i jak widać kampania zyskuje rokrocznie nowych zwolenników i uczestników i prowadzi do zrozumienia wartości przyrodniczych przydrożnych zadrzewień,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 12 zarządzenia, dotyczącą uszczegółowienia działań ochronnych dla utrzymania siedlisk Dziwonii uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 4 zarządzenia (monitoring), dotyczącą monitoringu koryta rzeki Liwca w brzmieniu: *„To dla wszystkich gatunków”* uznano za słuszną i zgodnie z nią uzupełniono zapis w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie,

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 7 zarządzenia (monitoring), dotyczącą wykonania monitoringu całego obszaru Natura 2000 Dolina Liwca w brzmieniu: „*To raczej jest uzupełnienie stanu wiedzy*” uznano za słuszną i zgodnie z nią dokonano zmiany w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie – załącznika nr 13 pkt 2 niniejszego zarządzenia (uzupełnienie stanu wiedzy),

- uwagę do załącznika nr 13 pkt 1 zarządzenia (uzupełnienie stanu wiedzy), dotyczącą częstotliwości wykonywania działań ochronnych w brzmieniu: „*lepiej byłoby co najmniej raz na 3 lata, począwszy od 3 roku obowiązywania pzo. Skoro w pierwszych trzech latach ma być inwentaryzacja wszystkich gatunków, można darować sobie kontrole w pierwszych trzech latach?*” uznano za słuszną i zgodnie z nią dokonano zmiany w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska zawartym w piśmie z dnia 9 stycznia 2014 r. znak DP-074-55/51570/13/KP i z dnia 9 stycznia 2014 r. znak DP-074-56/52041/13/KP, numerowanie zarządzeń regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, jest praktyką nie mającą oparcia w obowiązujących przepisach prawnych i nie powinno być stosowane. Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718), podstawą do ogłoszenia aktu normatywnego lub innego aktu prawnego, jest akt w formie dokumentu elektronicznego, sporządzany w postaci strukturalnych tekstów XML, opatrzony przez upoważniony do wydania aktu organ bezpiecznym podpisem elektronicznym. Celem spełniania przy tworzeniu aktów pranych wszystkich ustawowych wymogów, został opracowany i wdrożony w życie program Edytor Aktów Prawnych XML, z którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zobowiązany jest korzystać. W trakcie prac nad przygotowaniem wersji elektronicznej projektu zarządzenia, okazało się, że program ten nie przewiduje całkowitego zdjęcia numeracji zarządzeń. Dopuszcza on jedynie możliwość wyłączenia wyświetlania numeru aktu prawnego w zakresie ograniczonym wyłącznie do jego tytułu, natomiast nie usuwa on numeru zarządzenia, jaki wyświetlany jest w sporządzonych do niego załącznikach. W takiej sytuacji zarządzeniu zostaje nadany przez program kolejny numer, widoczny w załączniku do zarządzenia, natomiast w tytule zarządzenia nie jest on widoczny. W konsekwencji otrzymujemy zarządzenie, w którym nie zdjęto jego numeracji, a jedynie w ograniczonym zakresie przedstawiono jej wyświetlanie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zgłosił telefonicznie ten problem w dniu 27 stycznia 2014 r. do ABC PRO, firmy odpowiadającej za jakość techniczną Edytor Aktów Prawnych XML. Zgłoszenie zostało przyjęte i zakwalifikowane, jako błąd programu, w zakresie którego program zostanie poprawiony. Z chwilą kiedy ABC PRO wyeliminuje ten błąd, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska, zaprzestanie numerowania publikowanych w dzienniku urzędowym zarządzeń.

Projekt planu zadań ochronnych został uzgodniony przez:

- Regionalną Radę Ochrony Przyrody w trybie art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - w dniu 17 grudnia 2013 r.,
- Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) – pismo z dnia 31 stycznia 2014r. znak LEX-III.0521.294.2014. LK.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 r. poz. 627, 628 i 842).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właściciela, dzierżawcę lub posiadacza obszaru, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego - na zarządcę nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdą w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa przewidzianej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 i 1238);
- 3) w związku z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 35 063 140 zł (słownie: trzydzieści pięć milionów sześćdziesiąt trzy tysiące sto czterdzieści złotych) w przeciągu 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych. W związku ze znacznym pokrywaniem się obszarów Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 oraz Ostoja Nadliwiecka PLH140032, część działań ochronnych została zaprojektowana tak, aby ich realizacja służyła osiągnięciu celów ochrony obu ww. obszarów Natura 2000. W konsekwencji część działań zaprojektowanych w przedmiotowym planie zadań ochronnych zostanie sfinansowana w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka PLH140032. Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych pozostałych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938, 1646);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub/i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia z uwagi na ograniczony zakres prac jak również realizacja ich na przestrzeni 10 lat nie będą miały znaczącego wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na

funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej.